

19.12.2014

Valtiovarainministeriö
valtiovarainministerio@vm.fi

Lausuntopyyntö 1.12.2014

Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi alkoholi- ja alkoholijuomaverosta annetun lain 9 §:n muuttamisesta

Kilpailu- ja kuluttajavirasto (jäljempänä KKV tai virasto) esittää lausuntonaan seuraavaa:

Ehdotuksen keskeisenä sisältönä on suurimman alennusprosentin (50) saamiseen oikeuttavan tuotantomäärän nosto 200 000 litrasta 500 000 litraan ja pienpanimoiden vuosituotannon ylärajan nosto 10 miljoonasta litrasta 15 miljoonaan litraan. Virastolla ei kuitenkaan ole tarkempaa tietoa siitä, milloin panimotoiminnan skaalaedut keskimäärin saavutetaan. Siksi viraston on näillä tiedoilla vaikea arvioida, missä määrin ja mihin kokoluokkaan asti pienpanimoiden tukeminen voisi olla perusteltua esimerkiksi korkeiden alalle tulon tai uponneiden kustannusten vuoksi. Liian lyhytaikainen tukeminen voi aiheuttaa tuen tavoitteiden toteutumatta jäämisen, kun taas liian pitkäaikainen tuki voi vääristää kilpailua sellaisessa kokohaarukassa, jossa osa panimoista on tuen piirissä ja osa ei. Veronalennuksen kilpailuvaikutuksia olisi syytä pyrkiä arvioimaan tarkemmin jo lakia valmisteltaessa ja viimeistään silloin, kun lain soveltamisesta on riittävästi kokemusta vaikutusarvioinnin tekemiseksi.¹

KKV on aiemmin kritisoinut veronalennusmallissa 10 miljoonan litran kohdalla olevaa porrasta ja pitänyt sitä kilpailun kannalta haitallisena. Viraston laskelmien mukaan nyt ehdotetussa mallissa porras loivenee jonkin verran, mistä syystä mallia voidaan tältä osin pitää nykymallia kannatettavampana.

KKV katsoo myös aiheelliseksi todeta, että siinä missä pienpanimo menettää veroalennuksensa ryhtyessään lisenssivalmistajaksi toiselle panimolle, se ei vaikuttaisi menettävän veroalennusta ryhtyessään esimerkiksi private label -valmistajaksi päivittäistavarakaupan ketjulle. Vaikka private label -tuotteita valmistavaa pienpanimoa voitaisiin sopimusvalmistajana pitää taloudellisesti riippuvaisempaa valmistuttajayrityksestä kuin lisenssivalmistajaa, direktiivin 92/83/ETY sanamuodon mukaan vain riippuvaisuus toisesta panimosta aiheuttaa veroalennuksen menetyksen. Hallituksen esityksessä olisi hyvä todeta selkeästi, pidetäänkö private label -tuotantoa harjoittavaa päivittäistavarakaupan ketjua "panimona" alkoholi- ja alkoholijuomaverolain tarkoittamassa mielessä vai ei. Myös valitun tulkinnan vaikutukset panimoliiketoimintaan olisi hyvä kartoittaa etukäteen.

Timo Mattila
ylijohtaja, pääjohtajan sijainen

Miira Kuhlberg
erikoistutkija

¹ Ks. myös eduskunnan tarkastusvaliokunnan mietintö TrVM 9/2014 vp, jossa lakien vaikutusten aiempaa parempaa arviointia on pidetty välttämättömänä.